Jij en de BijBel

Bijbelverhaal, Sam en Anne, wist je dat, puzzelen en internetten

David wordt koning

David was erg ongerust. Hij vocht niet mee met de Filistijnen, maar wachtte in spanning op bericht over de strijd. Na een paar dagen boog zich een jonge Amelekiet voor hem neer. Zijn gescheurde kleren en de aarde op zijn hoofd toonden dat hij in rouw was, en dat was geen goed teken. Hij zei: "Ik kom uit de oorlog. Israël is verslagen en gevlucht. Veel soldaten zijn gesneuveld, ook Saul en Jonathan zijn omgekomen". David schrok, Saul en Jonanthan alle twee dood en ook veel soldaten. Vreselijk! Maar was het waar? Hoe wist de man dit? Had hij het zelf gezien? David, vroeg hem: 'hoe weet u dit eigenlijk?' Hij zei: "Toevallig kwam ik in de strijd terecht en zag Saul, die was heel erg gewond. Hij riep dood mij! Ik zag dat hij niet lang meer te leven had en heb hem toen gedood. De diadeem van zijn hoofd en de armband van zijn arm heb ik voor u meegebracht". Het was helemaal niet waar, maar hij dacht dat David blij zou zijn en hem een beloning zou geven. Maar David barstte in huilen uit toen hij de sieraden zag. Hoe had deze man zomaar de gezalfde van de Here kunnen doden? David had dat nooit gedurfd, maar deze Amelekiet wel. Hij had zichzelf beschuldigd van koningsmoord. Daarom was er voor hem geen beloning, maar een erge straf: hij moest sterven. David had veel verdriet omdat Saul en Jonathan omgekomen waren. Hij maakte een mooi treurlied, en zei dat iedereen dat moest leren. Hij wilde niet dat ze vergeten zouden worden. David kon nu naar zijn land teruggaan, want hij zou niet meer achtervolgd worden. Hij vroeg de Here waar hij naar toe zou gaan. De Here wilde dat hij naar Hebron zou gaan. Daar kwamen mannen uit Juda, die hem zalfden tot koning. Eindelijk was het zover. Maar Samuel had hem niet alleen tot koning over Juda gezalfd, maar over heel Israël. Maar de andere stammen hadden een zoon van Saul tot koning gezalfd. Moest David nu tegen zijn eigen volksgenoten gaan vechten? Nee, dat wilde hij niet. Hij had geleerd rustig te wachten. God zou wel voor de oplossing zorgen. De andere stammen probeerden David weg te krijgen, want zij wilden niet dat hij koning was. Maar na zeven jaar werd de zoon van Saul door zijn eigen knechten gedood. Nu hadden ze geen koning meer, en ze vroegen of David koning zou willen worden over heel Israël. Was hij een goede koning? Dat lees je de volgende keer.

Na het bezoek van de mevrouw van de egelopvang (zie het vorige verhaal) aan hun school, besloten Sam en Anne iets te doen om de egels in hun tuin door de winter te helpen. De mevrouw had uitgelegd hoe egels een winterslaap houden: ze zetten hun lichaamstemperatuur, hartslag en ademhaling op een laag pitje, en hun spijsvertering komt zelfs helemaal tot stilstand! Omdat er tegen de winter steeds minder voedsel is, moeten egels in de zomer en herfst vetreserves opbouwen. Als de winter dan ten slotte invalt, zoeken ze een veilige verblijfplaats.

De mevrouw moedigde de kinderen van de klas aan om egels een soort slaapkamer aan te bieden. Ze houden van een droog en dicht onderkomen. Hiervoor gebruiken ze droge bladeren, die er in de late herfst genoeg zijn. Maar het betekent wel dat niet alle rommel in de tuin opgeruimd mag worden. Een andere mogelijkheid is een speciale egelnestkast te bouwen, en die met stro of hooi te vullen.

Sam en Anne waren hier enthousiast over, en vroegen papa en mama wat zij ervan vonden. Sam wilde een nestkast bouwen, en Anne een doe-het-zelf slaapplaats maken. Papa en mama stelden voor om beide te proberen. Mama beloofde een rommelig hoekje in de tuin in te richten, en papa zou Sam helpen met het kastje. Dat moest een opening hebben, want soms wordt een egel midden in de winter wakker en gaat hij op zoek naar voedsel. Dat is wel gevaarlijk, want dan gebruikt hij teveel van zijn vetreserves. De mevrouw had hen daarom ook gevraagd om egels die zij tijdens de koude buiten zagen lopen, naar een opvang te brengen.

Sam en Anne ontdekten dat egels niet de enige dieren zijn die een winterslaap houden. Vleermuizen, bijvoorbeeld, doen dat ook, maar ook bepaalde soorten slangen. Sommige schildpadden begraven zich in de modder op de bodem van een vijver, net als amfibieën als kikkers en salamanders. Van beren, dassen en enkele andere dieren wordt wel gezegd dat ze een winterslaap houden, maar zij houden een winterrust. Zo heeft God bij de schepping voor elk dier een oplossing bedacht, om in moeilijke weersomstandigheden te kunnen overleven.

C.T.

Afbeelding: Createwithyourhands.blogspot.com

Wist je dat?

Het dagelijks leven in de Bijbel **De synagoge (3)**

Reinheid was in Israël heel belangrijk. In de wet stonden speciale regels voor wat je moest doen bij onreinheid. Vrouwen waren na een geboorte of een bloeding onrein. Voordat ze weer naar de tempel of synagoge mochten, moesten zij zich reinigen in een reinigingsbad. Dat was een speciaal bad: een mikwe, wat levend water betekent. Ook als je een overledene had aangeraakt, was je onrein. Een mikwe was niet om je lekker schoon te wassen, maar om je ritueel te reinigen. Thuis moest je je eerst goed wassen; daarna mocht je pas in de mikwe, en was je weer rein om naar de tempel of synagoge te gaan.

Een mikwe was een rechthoekige bak, die in de rotsen was uitgehakt of in de grond gegraven. Aan de binnenkant was de bak met baksteen of natuursteen bekleed. Om niet te lekken werdem die muurtjes bepleisterd. De meeste waren 1,80 bij 2,70 meter groot. Via leidingen werd er regenwater heen geleid. Dat moest wel stromen om schoon te blijven. Het water stond minstens 1,20 meter hoog, zodat je je hurkend helemaal kon onderdompelen. Soms werd er een tussenmuur in gemaakt. Het bad was dan in twee baden verdeeld. Je kon er dan aan de ene kant, terwijl je onrein was, in, en aan de andere kant, als je rein was, uit. Het bad werd ook gebruikt om bekers en kannen en andere voorwerpen te reinigen.

Meestal was een mikwe niet in de synagoge zelf. De reiniging mocht niet door anderen te zien zijn; je deed het alleen voor God. Heel grote synagogen hadden soms een aparte ruimte met een mikwe. Maar gewoonlijk was de mikwe dichtbij de synagoge, zodat iedereen de mogelijkheid had zich te reinigen. Bij opgravingen in de omgeving van de Tempelberg in Jeruzalem zijn bijna honderd mikwes uit de tijd van de Here Jezus gevonden. Het zijn er zoveel, omdat rijke mensen en priesters vaak een eigen mikwe bij hun huis hadden. Voor bezoekers was er een aparte mikwe. Op een mikwe vlak bij een synagoge vonden archeologen een opschrift: "voor bezoekers die ze nodig hebben". Tegenwoordig worden ze niet veel meer gebruikt, alleen nog door hele strenge Joden. Soms was er in een plaats geen mikwe. Dan mocht je je in geval van nood reinigen in een put of in stromend water, zoals een rivier of de zee.

Wil je graag een mikwe zien, ga dan naar een synagoge die je mag bezoeken.

N.D.

Afbeelding: wikipedia

Internet

Op schooltv staan leuke filmpjes over de winterslaap.
Kijk maar eens naar deze over egels en vleermuizen:
www.schooltv.nl/video/wat-moet-je-doen-als-je-een-egel-vindt-warm-houden-en-water-geven/#q=winterslaap
www.schooltv.nl/video/vleermuizen-in-winterslaap-de-hele-winter-hangen-ze-op-hun-kop/#q=winterslaap
Meer informatie over de winterslaap vind je op:
wikikids.nl/Winterslaap ; en op: www.schooltv.nl/video/het-klokhuis-winterslaap/
Dit filmpje laat je in een synagoge kijken (De mikwe staat er jammer genoeg niet bij):
www.schooltv.nl/video/de-synagoge-het-gebedshuis-van-joden/

GOED OF FOUT ?

Geef bij de zinnen over het Wist je dat? aan of ze goed of fout zijn. Als je het helemaal goed gedaan hebt, lees je wat mannen dragen in de synagoge. Stuur ons de oplossing per E-mail, of op een kaart (het adres staat aan de binnenkant van het kaft). Je krijgt dan een verrassing toegestuurd. Succes!

		goed	fout
1	Een andere naam voor synagoge is sjoel.	G	T
2	De Thora is de wet in de 1e zes boeken van Mozes.	A	E
3	De Tenach lijkt op ons Oude Testament.	B	M
4	De Heilige Ark staat altijd aan de westmuur.	P	E
5	3 mannen houden de boekrol vast.	I	D
6	Een jad is een stokje met een handje.	S	T
7	Om de biema staan de banken voor de vrouwen.	R	M
8	Mannen en jongens dragen een keppeltje.	A	A
9	De zeven armige kandelaar heet de menorah.	N	R
10	Chanoeka is het Loofhuttenfeest.	A	T
11	Het reinigingsbad heet een mikwe.	E	B
12	Een mikwe was ook om je schoon te wassen.	B	L
13	Het bad was ook voor voorwerpen.	S	I

Oplossing:.....